

Nazwa przedmiotu/modułu:	Antropologia					
Nazwa angielska:	Anthropology					
Kierunek studiów:	Wychowanie Fizyczne					
Forma studiów:	Stacjonarne / Niestacjonarne					
Poziom studiów:	I-go stopnia – licencjackie					
Profil studiów	praktyczny					
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Zakład Wychowania Fizycznego					
Prowadzący przedmiot:	Dr hab. Jarosław Fugiel					
Formy zajęć , liczba godzin						
Semestr	W	Ćw.	L	WR	Łącznie	ECTS
4	15	15	-	-	30	4
Cel przedmiotu:						
C1 – zapoznanie słuchaczy z problematyką dotyczącą miejsca człowieka w przyrodzie jako istoty biologicznej i społecznej oraz obejmującą podstawowe zagadnienia z zakresu filogenezy C2 - zapoznanie słuchaczy z problematyką obejmującą podstawowe zagadnienia z zakresu auksologii C3 - przekazanie wiedzy na temat zróżnicowania somatycznego ludzi C4 - zaznajomienie z podstawowymi technikami badawczymi stosowanymi w antropologii C5 – nabycie umiejętności wykonywania podstawowych pomiarów żywego człowieka C6 - przekazanie wiedzy na temat związków pomiędzy strukturą i funkcją organizmu						
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:						
Podstawy anatomii						
Oczekiwane efekty kształcenia:						
EU1 - Student ma uporządkowaną wiedzę na temat miejsca człowieka w przyrodzie i społeczeństwie wraz z taksonomią i antropogenezą oraz zróżnicowaniem wewnątrzgatunkowym. EU2 - Student zna przebieg podstawowych etapów rozwoju człowieka oraz dostrzega i rozumie związki pomiędzy endogennymi i egzogennymi czynnikami rozwoju a zmianami jakościowo-ilościowymi organizmu na różnych etapach rozwoju ontogenetycznego. EU3 - Student posiada wiedzę dotyczącą typologii somatycznych oraz potrafi określać i charakteryzować różne somatotypy EU4 - Student swobodnie operuje terminologią i aparaturą pojęciową z zakresu antropologii oraz potrafi stosować poznane metody i techniki badań antropometrycznych wyciągając jednocześnie adekwatne wnioski EU5 - Ma świadomość istnienia związku między budową ciała a funkcjonowaniem organizmu i potrafi opracować diagnozę w oparciu o przeprowadzone badania EU6 - Ma wiedzę i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie dla efektywnego kształtowania postaw prozdrowotnych w oparciu o biologiczne predyspozycje						

organizmu człowieka.

organizmu człowieka.		
Treści programowe:		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
1	Miejsce człowieka w świecie zwierząt.	2
2	Przebieg procesu hominizacji	2
3	Metody oceny zróżnicowania budowy somatycznej człowieka współczesnego.	2
4	Czynniki i aspekty rozwoju.	2
5	Periodyzacja ontogenezy.	2
6	Skład tkankowy ciała.	2
7	Dymorfizm płciowy.	2
8	Trend sekularny.	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
1	Metody badawcze stosowane w antropologii – antropometria, antroposkopia. Położenie punktów antropometrycznych na człowieku żywym.	2
2	Technika wykonywania pomiarów antropologicznych. Samodzielne pomiary studentów.	2
3	Ocena proporcji ciała. Obliczanie i interpretacja wskaźników ilorazowych	2
4	Typologia somatyczna A. Wankego i typologia konstytucjonalna E. Kretschmera	2
5	System typologiczny W.H. Sheldona i jego modyfikacje. Ocena składu tkankowego ciała.	2
6	Kompleksowa ocena budowy somatycznej. Dymorfizm płciowy i jego rola w sporcie.	2
7	Kryteria i metody oceny wieku rozwojowego. Norma rozwojowa. Zasady konstrukcji norm	2
8	Metody kontroli auksologicznej	1
Suma godzin		15
Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, foliogramy.	
2.	Instrumentarium antropometryczne.	
3.	Karty antropometryczne.	
4.	Karty wskaźników	
5.	Siatki centylowe	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		

F1.	Wykonanie pomiarów na człowieku żywym.				
F2.	Sprawdziany pisemne z wiedzy teoretycznej uzyskanej w czasie ćwiczeń.				
F3.	Posługiwanie się siatkami centylowymi.				
P1.	Egzamin pisemny.				
Obciążenie pracą studenta					
Forma aktywności				Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)				30	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)				12	
Przygotowanie się do zajęć				58	
SUMA				100	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU				4	
Literatura podstawowa i uzupełniająca					
Literatura podstawowa:					
1. Charzewski J. (red.) Antropologia. AWF, Warszawa, 1999					
2. Malinowski A., Bożiłow W. Podstawy antropometrii. PWN Warszawa-Łódź, 1997					
4. Malinowski A. Auksologia. Rozwój osobniczy w ujęciu biomedycznym, Zielona Góra 2009					
Literatura uzupełniająca:					
1. Malinowski, A. Antropologia dla pedagogów, Uniwersytet Zielonogórski. Zielona Góra 2008.					
2. Łaska-Mierzejewska T. Antropologia w sporcie i wychowaniu fizycznym. Warszawa, 1999					
MACIERZ ADEKWATNOŚCI KOMPONENTÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU					
Efekty kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla programu kierunku	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K-W01, K-W02	C1	Wykład 1,2,3,7,8	1	P
EU2	K-W04, K-W06, K-U05, K U07	C2	Wykład 4,5,6	1	P
EU3	K-W04, K-U05, K U18	C3	Ćw. 3,4,5,6	1,4	F
EU4	K-W05, K-U05, K-U07	C4, C5	Ćw.1,2,7,8	1,2,3,5	F
EU5	K-W04, K-U07,	C6	Ćw. 5,7	1,5	F
EU6	K-W02, K-W04, K-U15, K-K01, K-K06	C6	Ćw. 3,5,8	1,3,4,5	F

II. FORMY OCENY - SZCZEGÓŁY

	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
EU1	Student nie potrafi przedstawić dowodów świadczących o przynależności człowieka do świata zwierząt, nie potrafi opisać przebiegu antropogenezy. Nie zna cech specyficznie ludzkich ani mechanizmów ewolucji człowieka.	Student potrafi przedstawić dowody świadczące o przynależności człowieka do świata zwierząt. Potrafi wymienić cechy specyficznie ludzkie. Nie zna mechanizmów ewolucji człowieka ani przebiegu antropogenezy.	Student potrafi przedstawić dowody świadczące o przynależności człowieka do świata zwierząt. Potrafi opisać przebieg antropogenezy oraz przedstawić cechy specyficznie ludzkie. Nie zna mechanizmów ewolucji człowieka.	Student potrafi przedstawić dowody świadczące o przynależności człowieka do świata zwierząt. Potrafi opisać przebieg antropogenezy oraz przedstawić cechy specyficznie ludzkie. Potrafi opisać mechanizmy ewolucji człowieka.
EU2	Student nie potrafi opisać przebiegu rozwoju ontogenetycznego człowieka. Nie zna czynników endogennych i egzogennych i ilościowych i jakościowych aspektów rozwoju ontogenetycznego.	Student potrafi opisać przebieg rozwoju ontogenetycznego człowieka. Nie potrafi scharakteryzować etapów rozwoju pod względem morfologicznym. Wymienia czynniki endogenne (genetyczne i paragenetyczne) i egzogenne (społeczne, biogeograficzne, tryb życia) oraz określa ich wpływ na przebieg rozwoju. Nie potrafi wymienić ilościowych i jakościowych aspektów rozwoju ontogenetycznego.	Student potrafi opisać przebieg rozwoju ontogenetycznego człowieka. Ogólnie charakteryzuje etapy rozwoju pod względem morfologicznym. Wymienia czynniki endogenne (genetyczne i paragenetyczne) i egzogenne (społeczne, biogeograficzne, tryb życia) oraz określa ich wpływ na przebieg rozwoju w poszczególnych etapach. Wymienia ilościowe i jakościowe aspekty rozwoju ontogenetycznego.	Student potrafi opisać dokładnie przebieg rozwoju ontogenetycznego człowieka. Szczegółowo charakteryzuje etapy rozwoju pod względem morfologicznym. Wymienia czynniki endogenne (genetyczne i paragenetyczne) i egzogenne (społeczne, biogeograficzne, tryb życia) oraz określa ich wpływ na przebieg rozwoju w poszczególnych etapach. Wymienia i opisuje ilościowe oraz jakościowe aspekty rozwoju ontogenetycznego oraz potrafi interpretować zmiany rozwojowe w morfologii ciała.
EU3	Student nie potrafi wymienić systemów typologicznych. Nie potrafi opisać somatotypów	Student potrafi wymienić systemy typologiczne: Hipokratesa, szkoły włoskiej, szkoły	Student potrafi wymienić i scharakteryzować systemy	Student potrafi scharakteryzować systemy

	w wybranych typologiach. Nie zna sposobów wyznaczania somatotypów.	francuskiej, szkoły rosyjskiej, Wankego, Kretschmera i Sheldona. Potrafi opisać ogólnie somatotypy w wybranych typologiach	typologiczne: Hipokratesa, szkoły włoskiej, szkoły francuskiej, szkoły rosyjskiej, Wankego, Kretschmera i Sheldona. Potrafi opisać somatotypy w powyższych typologiach.	typologiczne: Hipokratesa, szkoły włoskiej, szkoły francuskiej, szkoły rosyjskiej, Wankego, Kretschmera i Sheldona z uwzględnieniem ich przydatności w wychowaniu fizycznym i sporcie. Potrafi wyznaczyć i szczegółowo opisać somatotypy w powyższych typologiach.
EU4	Student nie zna nazw i położenia większości punktów antropometrycznych. Nie potrafi posługiwać się podstawowym instrumentarium antropometrycznym. Ma trudności w dopasowaniu metody i techniki badań antropologicznych do rozwiązywania problematyki auksologicznej i sportowej. Nie potrafi interpretować wyników uzyskanych z pomiarów i obliczeń.	Student zna nazwy i położenie niektórych punktów antropometrycznych. Umie posługiwać się podstawowym instrumentarium antropometrycznym. Potrafi wykorzystać niektóre metody i techniki badań antropologicznych.	Student zna nazwy i położenie punktów antropometrycznych. Umie posługiwać się podstawowym instrumentarium antropometrycznym. Potrafi wykorzystać poznane metody i techniki badań antropologicznych. Interpretuje wyniki uzyskane z pomiarów i obliczeń.	Student zna nazwy i położenie omawianych punktów antropometrycznych. Umie posługiwać się podstawowym instrumentarium antropometrycznym. Potrafi dostosowywać poznane metody i techniki badań antropologicznych do rozwiązywania problematyki auksologicznej i sportowej. We właściwy sposób interpretuje wyniki uzyskane z pomiarów i obliczeń.
EU5	Nie potrafi określić zależności między budową ciała a funkcjonowaniem organizmu. Nie potrafi wykorzystać wskazanych metod biometrycznych do diagnostyki powiązań między sferą morfologiczną i funkcjonalną. Nie zna metod oceny składu tkankowego ciała.	Potrafi określić proste zależności między budową ciała a funkcjonowaniem organizmu. Potrafi wykorzystać wskazane metody biometryczne do diagnostyki powiązań między sferą morfologiczną i funkcjonalną. Zna niektóre metody oceny składu tkankowego.	Potrafi określić związki między budową ciała a funkcjonowaniem organizmu. Potrafi wykorzystać wskazane metody biometryczne do diagnostyki powiązań między sferą morfologiczną i funkcjonalną. Potrafi ocenić skład tkankowy ciała różnymi metodami.	Potrafi określić wielowymirowe związki między budową ciała a funkcjonowaniem organizmu. Potrafi dostosować metody biometryczne do diagnostyki powiązań między sferą morfologiczną i funkcjonalną. Potrafi ocenić

				skład tkankowy ciała różnymi metodami oraz wpływ nadmiernego otluszczenia ciała na funkcjonowanie organizmu.
EU6	Nie potrafi określić genetycznych i środowiskowych uwarunkowań somatotypu. Nie potrafi określić korzystnych stosunków tkankowych ani wskazać działań prozdrowotnych w kształtowaniu niektórych elementów somatotypu człowieka. Nie zna metod oceny nadwagi i otyłości.	Potrafi wymienić niektóre uwarunkowania somatotypu. Potrafi wskazać działania prozdrowotne w kształtowaniu niektórych elementów somatotypu człowieka. Zna podstawowe metody oceny nadwagi i otyłości.	Potrafi określić genetyczne i środowiskowe uwarunkowania somatotypu. Potrafi określić korzystne stosunki tkankowe i wskazać działania prozdrowotne w kształtowaniu niektórych elementów somatotypu człowieka. Zna i potrafi wykorzystać podstawowe metody oceny nadwagi i otyłości.	Potrafi określić genetyczne i środowiskowe uwarunkowania somatotypu. Potrafi opisać korzystne stosunki tkankowe i wskazać różnorodne działania prozdrowotne w kształtowaniu niektórych elementów somatotypu człowieka. Zna i potrafi wykorzystać różne metody oceny nadwagi i otyłości. Ma wiedzę na temat roli aktywności fizycznej w życiu człowieka.
III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
1. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – zgodnie z planem zajęć 2. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WPT. 3. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce)				